

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

<p>Prețul Abonamentului : Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr. " " " " pe $\frac{1}{2}$ an . . . 2 " 50 " " România și străinătate pe an . . . 14 franci " " " " pe $\frac{1}{2}$ an 7 "</p>	<p>Prețul inserțiunilor : Pentru publicații oficiale, concurse, elice etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.</p>	<p>Corespondințele sînt a se adresa redacției „FÓIA DIECESANĂ“; érá banit de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.</p>
--	--	---

Cuprinsul: Bine ai venit. — Odă la instalațiunea Preasânțitului Episcop diecesan. — Programul festivităților instalațiunei. — Școlile noastre din locurile montane. — Originea sêrbătorilor. — Varietăți. — Licitațiuni. — Concurse.

*Cântați imn de bucurie
 Voi Români și creștini buni!
 Căci Părinte o se ne fie
 Chip al bravilor străbuni!*

*Numele tēu, Nicolae,
 E un viitoriu întreg,
 E conducătorea nae
 În pustiul cel vitreg.*

*Sôrtea noastră a conduce
 Tu de ceriuri ești menit;
 Cu credință 'n a Ta cruce
 Î-ți urăm bine-ai venit!*

Cu aceste cuvinte salută din inimă toți fiii diecesei Caransebeșului pe venerabilul lor Archipăstoriu, sosit în mijlocul lor spre a lua cârma diecesei și a conduce destinele ei cu mână tare și cu braț înalt.

Archipăstoriul vine într'un agru abea brăzdat și sêmănat. Sadurile și plantațiunile, deși până acum sênătóse și pline de

viétă, totuși au mare lipsă de o deosebită îngrijire și cultivare în viitoriu.

Mit de dorințe și speranțe se légă astăzi de persóna ilustrului Archipăstoriu, precum ne a spus o singur în cuvântul său ținut cu ocasiunea chirotonirei întru Episcop, pentru-că lipsele noastre sînt nenumărate peste tot și în deosebî în acéstă diecesă.

Întîmpinăm cu iubire fiéscă și încredere, că încrederea cu încredere se resplătesce și din întălnirea ambelor numai bine póte se rêsarâ pentru tinera diecesă de Dđeu scutită a Caransebeșului.

Ne grupăm împrejurul Preasânției Sale și îl vom sprijini în toate întreprinderile Sale salutare sciind bine, că numai astfel ne vom împlini misiunea noastră istorică de a cresce bisericeii, națiunei și patriei noastre generațiunile viitoare.

În acéstă di de bucurie generală bineventăm deci și noi pe noul mire al bisericeii lui Christos cu cuvintele psalmistului Bine este cuvântat cel-ce vine întru numele Domnului.

O d ă .

La intronisațiunea Ilustrității Sale Prea Sântitului Domn Nicolae Popea în scaunul episcopesc al Caransebeșului.

Motto: „Mulți dic despre sufletul meu:
Pentru densul nu este nici un
ajutoriu la Dumnezeu. Tu însă,
Dămine ești scut împrejurul meu,
mărireă mea, care înalți capul
meu (Psalm III. 2. 3).

Ah! cată-l, cată-l vine sosescă acum la noi
Al diecesei mire cu paș măreț vioi.

Vedeți colo în ceata cea veselă — în mijloc
Persoana cea distinsă cu ochii plini de foc?

E-al diecesei mire, al nost' prea bun Păstor
E Nicolae Popea, omul doritorilor.

Pre ce-l cunosc? voi diceți, pre ce-l deosebesc?
Pre ochiul său de vultur, pre pașu-î hărăbătesc!

Pre fruntea sa senină, carea a plămuit
„Vechea Metropolie“ și noua-o-a sprijinit!

Acest bărbat lupta'a cu marele Andreiă,
Cu Mocioni și Babeș și altii mulți ca ei,

Cu Ioan răpaușatul și prim Archiereu
Al diecesei acestia, chemat la Dumnezeu.

Lupta'a voiniceșce să scape din nevoi
Biserica română. Și-acum vine la noi

Să ne povățuiască, se-îmblăm în viitor
În dragoste, credință, virtute și onor.

Vedeți, ce bine-i șede cu nătra înfrumșet
Cu cărja-în mână, cu mantia — îmbrăcat!

Ah! mitra-î biruința, ce ceriu-ai da a vrut!
Toțgu-î apărare și mantia e scut

Al nostru tuturoră, căți sântem fiit săi,
Cari cred în sfînta cruce și în la legea ei!

Veniți deci frați d'un sânge, ce-o lege noi avem,
Voi fi ai diecesei veniți să-î gratulăm.

Dăe-i ceriul, ca se aibă un fânic viitoriu
Și mulți anî să trăiască al nost' Archipăstoriu!

Srediștea mică în 22 Iunie 1889.

Mihaiu Juica,

preot gr. or. și asesor cons.

Programul

primirei și instalării Pré Sântiei Sale a Domnului Episcop
Nicolae Popea.

Sâmbătă în 1/13 Iulie 1889.

Pré Sântia Sa Dl Episcop Nicolae Popea va sosi în
Caransebeș Sâmbătă în 1/13 Iulie a. e. la 2 ore 10 mi-
nute după amăzi cu trenul de cătră Timișora.

La gară Pré Sântia Sa va fi primit de cătră mem-
brii Consistoriului, deputațiunea orașului Caransebeș și
alte deputațiuni. Reuniunile de cântări vor esecuta cântări
de salutare; apoi președintele Consistoriului și primariul
orașului vor adresa cătră Pré Sântia Sa vorbirii de salutare
în numele Consistoriului respective al orașului.

După acésta Pré Sântia Sa plécă cu trăsura spre
biserica catedrală, fiind precedat de un banderiu de că-
lăreți și urmat de mai multe trăsuri.

Preoțimea îmbrăcată în ornate dimpreună cu corul
elevilor institutului teologic-pedagogic va aștepta în pórta
bisericeii catedrale pe Pré Sântia Sa. Dela biserică Pré
Sântia Sa va reîntorce la reședința episcopescă în trăsură
petrecut de banderiu de călăreți. La sosirea în reședința
episcopescă Pré Sântia Sa va fi salutat prin o cântare
esecutată din partea societății române de cântări.

**Primirea mandatariului metropolitan a Prea Sântiei
Sale Dlni Episcop Ioan Metianu.**

Mandatarul metropolitan Pré Sântia Sa Dl Episcop
al Aradului va sosi în Caransebeș Sâmbătă la 6^{1/2} ore
după amăzi cu trenul de cătră Orșova. La gară Pré Sântia
Sa va fi întâmpinat și condus în reședința episcopescă de
cătră o deputațiune din partea Consistoriului și a orașului.

Conductul de făclii.

Sâmbătă sêra la 8 ore conductul de făclii, în fruntea
căruiă merg reuniunile de cântări, pornesc delà institutul
teologic-pedagogic și înaintéază prin piață la reședința epis-
copescă. Sosind la reședința, reuniunile de cântări esecută
câte o cântare, apoi se vor adresa vorbirii cătră Pré Sântitul
Episcop Nicolae Popea în numele diecesei și a orașului.

După acésta conductul de făclii plécă cătră parcul
orașului, trece prin strada posteii veche, pe la magistrat
și vine până la crucea din piață, unde se stâng făcliile.

Duminică în 2/14 Iulie 1889.

Instalarea.

Duminică la 9 ore dimineța preoțimea îmbrăcată
în ornate vine cu litia la reședința episcopescă și con-
duce pe Pré Sântia Sa Episcopul Nicolae Popea la biserică
catedrală. Sosind cu litia la pórta bisericeii conductul în-
treg așteptă aici sosirea mandatariului metropolitan, carele
vine cu trăsura.

După finirea sței liturgii și a actului de instalare
mandatarul metropolitan dimpreună cu Episcopul diecesan
reintore la reședința episcopescă.

Presentarea corporațiunilor și a deputațiunilor.

Presentarea corporațiunilor și a deputațiunilor la
Pré Sântia Sa Domnul Episcop Nicolae Popea va avea loc
Duminică după liturgie în ordinea satorindă de cătră
Consistoriu, care se va afișa pe pórta reședinței episcopescă.

Banchetul.

Prânzul festiv îl va da Pré Sântia Sa Domnul Episcop
diecesan în hotelul „Lichtneckert.“ Duminică la 3 ore după
amăzi. La prânz iaă parte cei invitați.

Comitetul aranjatoriu.

Școlile române greco-orientale din locurile așa numite montane în Bănat.

Școlile române greco-orientale din comunele *Oravița montană, Dogrucea, Beșila montană, Ocna de fer, Văliug, Ciclora și Bogșa montană* din protopresbiteratul Oraviței, apoi din comunele *Sasca montană, Cărbunari, Boșneac (Moldora nouă) și Padina-Mateiu* din protopresbiteratul Bisericii albe au stat înainte de anul 1848 sub nemijlocia administrațiune a auctorităților de atunci erariale montanistice, deoarece toți locuitorii acestor comune trăeau și trăesc și astăzi din exploatarea bogatelor mine aflătoare pe teritoriul acestor comune.

Vândând erariul posesiunile sale din Bănat unei societăți franceze, care astăzi se numește: „*Societatea privilegiată cesaro-regescă austro-ungară de căi ferate*“ și devenind perfect contractul de vânzare resp. cumpărare între erariu și amintita societate în anul 1856, pe baza unei stipulațiuni din acest contract societatea numită ca următoare în drepturile și datorițele proprietarului de mai înainte, a erariului, a primit asupra sa și susținerea școlilor din cestiuine.

Supravegherea acestor școle precum și denumirea învățătorilor la ele afirmă după anul 1848 în timpul absolutismului dela Locotiința ces. reg. din Timișoara, care exercia această putere a ei prin un consiliariu de școle ces. reg. totdeauna român de confesiunea gr. or. Cel din urmă consiliariu ces. reg. pentru școlile gr. or. române în Bănat a fost binemeritul Constantin Ioanovici.

Încetând Locotiința ces. reg. din Timișoara la anul 1861 cu consentimentul Locotiinței regesci din Buda confesiunile respective bisericile din Ungaria și-au recăstigat dreptul de inspecțiune și administrare asupra școlilor confesionale.

Astfel și școlile rom. gr. or. din cestiuine dela anul 1861 până la publicarea legii despre învățământul public poporal, articolul dietal XXXVIII din anul 1868, au devenit sub jurisdicțiunea Consistoriului din Vêrșet, ăra din Iulie 1865 încôce în urma despărțirii chierarchice ca școle gr. or. române sub jurisdicțiunea Consistoriului din Caransebeș, cari autorități eclesiastice școlare au și înzestrat cu decrete valide de numire pe învățătorii aleși în acest timp dela 1861 până la 1869 la numitele școli.

Cu intrarea în viață a legii suscitată despre învățământul public poporal în Ungaria societatea căilor ferate cu provocare la dispozițiunile cuprinse în §-ii 16—20 ai desamintitei legi declară aceste școli ca susținute de o societate privată și notifică tuturor autorităților eclesiastice școlare și prin urmare și Consistoriului din Caransebeș că ea societatea pe viitoriu afară de obiectul de învățământ al religiunii în altele nu va mai admite nici o ingerință a a autorităților bisericesci.

Remonstrațiunile temeinice și repetite ale confesiunilor n'au înduplecat pe societate, să și revôce dispozițiunea ei de mai sus.

A subșterne cauza spre finală decideră la Ministeriul de culte și instrucțiune nu s'a aflat de consult din motive ușor de priceput. Când se cêrtă doi, de regulă se bucură al treilea.

Escelenția Sa Episcopul diecesan romano-catolic din Timișoara Alesandru Bonaz a fost cel dintâiu, carele a dechiarat incidentul de încheiat, după-ce societatea i-a fost dat cele mai solemne promisiuni, că la școlile romano-catolice din locurile montane să vor numi de învățători numai indiviđi de religiunea romano-catolică.

Astfel și preasântitul Episcop diecesan de pie memorie Ioan Popasu, îngrijit de sôrtea și viitorul celor 11 școle gr. or. din amintitele comune, să vêdu constrins a a călători în tòmna anului 1873 la Viena spre a încerca cu graiū viu acolo la direcțiunea generală a desamintitei societăți o complanare a diferințelor respective a statori un pact bilateral acceptabil ambelor părți, predând numitei societăți în scris propozițiunile sale.

La acesta personală întreprinere direcțiunea generală a societății a respuns în Aprilie n. 1874 următoarele:

An den Hochwürdigsten gr. or. Diöcesan-Bischof Herrn *Johann Popasu* in Karansebes.

K. k. priv. österr. Staats-Eisenbahn-Gesellschaft. General-Direction. Nr. 5330/1975 H.

Wien, den 2 April 1874.

Schwarzenbergstrasse 17.

Hochwürdigster Herr Diöcesan Bischof!

Ich habe die Ehre jene Vorschläge zu beantworten, welche Euer Illustrität gelegentlich Ihres, mir im vorflossenen Herbste zu Theil gewordenen chrenden Besuches in der Absicht zu stellen die Gefälligkeit hatten, damit die, zwischen dem Hochwürdigsten Ordinariate und der Staats-Eisenbahn-Gesellschaft bestehenden, auf die, in ihrer banater Besitzungen von ihr erhaltenen romanischen Schulen Bezug nehmenden Differenzen ausgeglichen werden, indem ich mich zugleich auf die verehrliche, die Lösung dieser Angelegenheit betreibende Zuschrift ddo 25 Februar 1874 Z. 120 sc. ex 1873 berufe.

Vor allen erkläre ich, dass ich die versöhnenden Absichten und den Wunsch Euer Illustrität ein Mittel zu finden, mit welchem eine vollständige Übereinstimmung ermöglicht werden könne, mit dem grössten Vergnügen entgegengenommen habe und dass ich meinerseits auch von dem lebhaftesten Verlangen durchdrungen bin, solche Beziehungen festzusetzen, welche jede Differenz mit Euer Illustrität für immer ausschliessen.

Es ist indessen Euer Illustrität bekannt, dass wir uns in der Verwaltung unserer banater Schulen nur von zwei klaren und bestimmten Grundsätzen leiten lassen können, nämlich:

1. Dass alle unsere Schulen lediglich vom gesetzlichen und nationalen und nicht vom confessionellen Standpunkte anzusehen seien.
2. Dass wir uns moralisch verpflichtet fühlen, gegen die verschiedenen in unseren Domänen in Ausübung stehenden Religions-Bekenntnissen eine Gleichberechtigung walten zu lassen.

Nach diesen Erwägungen müssen wir auch heute noch daran festhalten, dass uns diese beiden Grundsätze hindern, mit den Vertretern einer dieser Religionen ein abgesondertes Übereinkommen zu schliessen, da wir sofort in die Nothwendigkeit versetzt sein würden, mit den anderen Religionen das gleiche zu thun, wenn wir nicht ein ungleiches Verfahren eintreten lassen wollen, wo wir aber dann wieder in die Unmöglichkeit verfielen, einzig und allein auf dem gesetzlichen und nationalen Boden zu verbleiben.

Dieser Gesichtspunkt, sowie auch die Nothwendigkeit in der Verwaltung unserer Schulen eine Gleichförmigkeit aufrecht zu erhalten, verpflichtet uns zugleich in unserem Fürgehen in allen die Ernennung der Lehrer und die Prüfungen der Schüler betreffenden Angelegenheiten ein homogenes Verfahren einzuhalten.

Es wäre uns in der That unmöglich von diesen Regeln und vom diesem Fürgehen abzuweichen.

Dessenungeachtet aber glauben wir den von Euer Illustrität uns gegenüber ausgedrückten Wünschen gerecht zu werden, indem wir die folgenden Erklärungen abgeben:

a) Es liegt keineswegs in unserer Absicht in den romanischen von Kinder gr. or. Glaubens besuchten Schulen Lehrer anzustellen, die sich nicht in der vollkommenen Kenntniss der romanischen Sprache befinden und sich nicht zum gr. or. Glauben bekennen: andererseits

b) Die Ernennung der Lehrer betreffend, werden die, nach Ablauf des Concurs-Termines eingelangten Gesuche von den Local-Commissionen gesichtet, bei welcher Verhandlung die gr. or. Herrn Seelsorger, die nach unseren Verfügungen einen ergänzenden Theil der Commissionen bilden, Gelegenheit gewinnen, auf die Wahl eines geeigneten Candidaten Einfluss zu nehmen.

Ausserdem lehnen wir es aber nicht ab, den Namen des Candidaten, der uns zur Ernennung zumeist befähigt erscheint, in jenen Fällen, wo unsere Information über ihn nicht genügend sein würde, Eurer Illustrität mitzuthemen, und in diesen Fällen mit der Zustimmung der definitiven Ernennung in so lange einzuwarten, bis uns Ihrerseits Informationen über die Persönlichkeit dieses Kandidaten zukommen werden.

c) Betreffend die Schüler-Prüfungen, erlauben wir uns zu bemerken, dass die Herrn gr. or. Seelsorger in ihrer Eigenschaft als Mitglieder der Local-Schul-Commissionen ohnedem das Recht haben, solchen beizuwohnen. Die Zuziehung anderer Inspektoren, als noch allenfalls jener vom Staate bestellten, die uns etwa mit ihrem Besuche behelfen wollen, vermögen wir nicht als nothwendig anzuerkennen.

d) Um Euer Illustrität schliesslich den Beweis zu geben, wie die Gesellschaft ausschliesslich nur den eigentlichen Zweck des Bestandes der von ihr patronirten Schulen, nämlich den entsprechenden Volksunterricht, vor Augen hat, habe ich unter Einem veranlasst, dass die romanischen Lehrer in ihren Bezügen nach Massgabe ihrer Qualification in dem allgemeinen Cadre der gesellschaftlichen Lehrer einbezogen werden sollen.

Ich gebe mich der Hoffnung hin, dass Euer Illustrität in den vorstehenden Erklärungen die versichernde Absicht und das Bestreben eines guten Einvernehmens, welches uns beseelt, anerkennen werden.

Der General Direktor.

Stellvertreter

v. Engerth.

Responsul acesta al direcțiunii generale a căilor ferate a fost comunicat spre eventuală dispunere ulterioară și Sinodului eparchial din anul 1874, carele însă nevrând a intra în meritul cestiunii pentruca să nu se prejudece deslegării finale a cauzei, prin decisul său protocolariu Nr. 86 ex 1874 a încredințat cestiunea această de o cam dată părintesei îngrijiri a preasântitului Episcop diecesan, cu deosebire în ceiace privește catichisarea regulată, învățarea cântărilor bisericesci și cercetarea bisericeii.

Pe baza acestora s'a esmis către protopresbiterii Oraviței și Bisericeii albe, de ale căror protopresbiterate aparțin școlile din cestiune. următoarea ordinațiune episcopescă:

Nr. 300 pres. 154 scol. ex 1874.

Prea on. domnule protopresbiter!

După lungi și fatigatoase pertractări, continuate neîntrerupt dela anul 1869 până în anul curent, abea ni-a succes a precisa și stabili ărești-care pact cu mărita societate ces. reg. priv. de căi ferate de stat din Viena în privința școlilor gr. ort. române din locurile montane din Bănat.

Laudata societate de căi ferate, după-ce dânsa prin dispozițiunile ei ddo 3 Octomvrie 1869 Nr. 48.862 a fost luat ărești-care măsură vătămătoare pentru confesionalitatea și naționalitatea școlilor noastre române gr. ort. din locurile montane, la dese și intețitorele noastre întrepunerii, prin nota ei ddo 2 Aprilie a. c. Nr. 5930/1975 H. să declară acum:

1. că desamintita societate va numi la școlile noastre române cercetate de copii gr. ort. numai atari învățători, căci cunosc perfect

limba română și carii vor fi de religiunea gr. ort. va să dîcă: al aceste școli se vor ășeđa de învățători numai indiviđi de naționalitate română și confesiune gr. ort.

2. Țră alegerea învățătorilor la școlile noastre din locurile montane să va întreprinde prin comisiunile locale scolare, care au să constee deocamdată din primul funcționariu local al societății ca președinte, apoi din 2 membrii aleși de președinte din sinul organelor societății, în fine din preotul și învățătorul respectivei comunități bisericești.

Deci fiind-că preoții noștri gr. ort. din locurile montane sînt înzestrați cu vot decisiv în comisiunile scolare și prin urmare dînsii formeză o parte întregitoare a acestor comisii: de aci deduce mărita societate, că preoții noștri din locurile montane au dată ocaziunea a inriui, ca să se alegă de învățători la aceste școli candidații corespundători condițiunii și apti în tótă privința.

Dar cu tóte acestea mărita societate în acele casuri, când i-să vor presenta din partea comisiunilor locale scolare spre denumire candidații, despre care dânsa nu va fi pre deplin informată, va cere în totdeauna dela noi informațiuni mai detaiate despre referințele personale și calificațiunea candidatului, lăsând în suspens denumirea până la sosirea informațiunii noastre.

3. Ce se atinge mai departe de ținerea examenelor anualii înaintea protopresbiterului local ca inspector districtual scolar și reviziunea școlilor prin acesta, societatea nu le póte recunoșce de necesarie, deórece asupra ținerei examenelor au să privegheze comisiunile locale scolare, ărești inspecțiunea scolară să îndeplinesce fără de aceea prin organele scolare a-le statului. Cu tóte acestea dânsa nu va respinge pre aceea, carii il va onora cu visitarea școlilor susținute de ea.

4. În fine mărita societate spre a ne da o probă viie, că dânsa, departe de a urmări ărești-care alte scopuri, să interesză eschisiv numai de prosperarea și înflorirea școlilor patronisate de ea, ne-a comunicat totdeodată, că a luat măsurile corespundătoare, ca învățătorilor noștri români după măsura calificațiunii lor să li-se asigneze tot aceeași salarii, ca și la ceialați învățători ai societății.

Drept aceea pe baza decisiunii sinodului eparchial din anul curgătoriu Nr. 86, prin care s'a concređut deosebitei noastre îngrijiri această cauză din respecte intețitorice ale subsistenței învățătorilor noștri gr. ort. din locurile montane, am acceptat propozițiunile susinșitate ale măritei societăți de căi ferate și despre acesta o am și în cunoscință adăugînd din partea noastră și aceea recercare, ca mărita societate să îndatoreze pe învățători a îndeplini în și afară de biserică serviciile cantoralii, pentru care dînsii și așa vor avea a să bucura de ărești-care accidentii, apoi în casurii de absolută necesitate să suplinescă pe preoți în propunerea învățăturei creștinesci avînd reciproc și preoții îndatorirea de a suplini pre învățători în atari casurii de absolută necesitate.

Ce să atinge de inspecțiunea acestor școli din punctul nostru de vedere confesional, această o vor îndeplini părintii protopresbiterii și mai departe cu ocaziunea controlării asupra propunerii învățăturei creștinesci, în contra carea nu să póte face excepțiune din nici o parte; ăre cu privire la ținerea examenelor protopresbiterii cu comisarii noștri scolarii vor participa la aceste esamene și de aci încolo, punându-se însă în înțelegere cu președintele comisiunii scolare locale.

Deci pre când aduc acestea tóte la cunoscința Prea On. Dtale și a preoțimeii și învățătorimeii noastre din locurile montane aparținătoare de tractul Prea On. Dtale spre orientare și conformare totdeodată revocăm ordinațiunea noastră din 25 Septemvre 1869 Nr. 194 scol. prin care s'a întredis preoților și învățătorilor de a asista și participa ca membrii în comisiunea locală scolară și dispunem, ca preoțimea din locurile montane Oravița m., Dognecea, Oena de fer. Valing, Reșița m., Ciciova m., Sasca m., Cărbunari, Boșneac cu Pădina-Mateiu și Bocșa m., să asiste și participe pe viitoriu la tóte ședințele comisiunilor locale scolare și încât dânsa va observa vre o pornire seu întreprindere contrarie pactului de mai sus în punctele 1, 2 și 3 fie la alegerea de învățătorii seu cu altă ocaziune, preoțimea parochială să-și țină de strînsă și sântă datorința a apêra în comuniunea scolară locală ca membrii ai ei interesele bisericeii și

scolei noastre, apoi a relaționa încete și a arăta starea lucrului din cas în cas fără cea mai mică amânare.

Împărțindu-Ți binecuvântarea noastră arhipăstorală sîm Al Prea On. Dtale

Caransebeș, în 29 Iuliu 1874

de tot binele voitoriu

Ioan Popasu m. p.,
Episcop.

Deoarece această stare a lucrurilor și actele de mai sus n'au fost date publicității până acum, așa atît din punct de vedere istoric cît și cu deosebire din punct de vedere bisericesc și național am creșut a fi de lipsă, a se aduce la o cunoștință mai largă învoela respective pactul dintre autoritatea eclesiastică a noastră de o parte, apoi între societatea desamintită a căilor ferate de altă parte, pentru că cauza această importantă se nu se dea uitării.

B.

Originea serbătorilor.

Deja în legea cea veche a fost statorite zile, în cari poporul devenea în mod sublim conșciu de dependența sa de Dđeu, dând acestei dispuseciuni expresiune corespunzătoare.

Dar fiind-că omul constă din trup și din suflet, așa el după trup nu pôte de-a pururea petrece în cultul lui Dđeu, ci de acesta posibilitate se bucură numai ângerii și sufletele, cari sînt desfăcute de legătura mortalității. Până când sîntem în această lume, până atunci astfel trebuc să invocăm și să venerăm pre Dđeu, precum pretinde starea noastră actuală, și în urmare este delipsă, ca spre scopul acela se ne determinăm timpuri anumite. Pentru ca însu omul se nu rămână față de un lucru așa de momentuos tot mereu într'o nedumerire, așa omenii din tôte timpurile și la tôte poporele prin lumina naturei au fost conduși într'acolo, că în anumite timpuri conveniau la un loc și acolo exercitau cultul biblic dđeesc. Spre acesta au fost ei mai ântâiu conduși din experințiele vieții naturale, apoi din experințiele istorice a-le guvernării dđeesci și numai cu incetul serbătorile lor naturale primiră o referință la faptele istorice religioase. Dar nu v'om scruta, cari serbători a fost usitate la jidovi și la păgâni, ci ne vom mîrgini numai pre lângă serbătorile creștinilor. Creștinii cei vechi au avut în tôte timpurile zilele lor determinate și fixate, în cari conveniau pentru de a presta îndatoratul cult Domnului și Dđeu-lui lor. Între aceste zile vom numera mai ântâiu ziua *Duminecei*, pentru că această premerge tuturor celor ce a urmat mai apoi.

Nu v'om reflecta deloc la opiniunile cu privire la serbătorirea *Duminecei*, cari s'a adus în discușiune mai ales de către savanții protestanți ipercritici, ci vom cita numai exemplele acelor scriitori bisericesci, a căror auctoritate este recunoscută de biserica noastră.

Serbarea zilei celei dintâiu a săptămânei ca ziua învierii lui Christos, a fost fără îndoelă usitată la comuna creștinăscă deja pre timpul Apostolilor (asem. Fapt. Ap. 20 7; I. Cor. 16. 12; Apoc. 1. 10).

Dumineca a fost în timpul Apostolilor simbolul caracteristic al conștiinții și al vieții comunei, care băsată pre mórtea și învierea Domnului, se privea ca o societate de cetățeni cerești (coelicolae), la care pătrund ei prin meritul învierii Domnului din mórte la viață.

În timpurile postapostolice ceea ce privesce ziua, în care Dđeu se venera publice, apoi cea deja pre timpul lui *Iustin Martirul* (a trăit în prima jumătate a secl. II.) și *Tertulian* (a trăit către sfârșitul secl. II. † 220) s'a numit *Dumineca*; cel puțin această numire o aflăm în apologiile lor către regentii păgâni. Numirea această a rămas și după ce lumea a fost convertită la religiunea creștină, și numai forțe arare ori se întemplă, ca se obvină o altă numire în decretale imperiale a-le primilor împerați creștini.

Acăsta numire o aflăm și la s. Evanghelie Ioan Apoc. 1. 10., și este în săptămână aceea zi, în care Mântuitorul nostru și-a ținut învierea sa triumfală din morți: „*Acăsta este adevărata origine a acestei numiri. Dumineca convenim toți la olaltă, pentru că este ziua dintâiu, în care Dđeu a despărțit lumina de întunec și a creat lumea, și fiindcă este chiar cea zi, în care a înviat Mântuitorul nostru din morți. Căci în prețuia Sâmbetei a fost el restignit, er în ziua cea după Sâmbătă a apărut el éráș discipulilor și Apostolilor sêr*“ (Iustin Mart. în apologia c. 2). Și astfel *Dumineca* primi în parte o ecuivalență cu Sâmbăta jidovilor, care a fost ordinară de Dđeu însuș. Căci precum la jidovi această zi a fost ținută în amintirea Sâmbetei Domnului (sabbat), pentru că în aceea a odichnit el de lucrurile creațiunei lui: așa și *Dumineca* noastră a fost ordinară pentru creștini spre cultul dđeesc în amintirea Domnului Christos, pentru că în aceea zi a odihnit el de lucrările sale pentru mântuirea noastră, care în ziua învierii sa efeptuit pre deplin. Că creștinii cei dintâiu a deosebit ziua *Duminecei* de celelalte zile ale săptămânei se vede și de acolo, că ei în tôte zilele erau obicinuiți a ingenunchia când se rugau; *Dumineca* însu se rugau stând, cari améndoué forme de rugăciune le afirma atît *Iustin Mart.* cît și *Tertullian*: „Se pôte întempla — Țice *Iustin Mart.* apolog. 2. — că ne vom aduce aminte la rugăciune de améndoué: de căderea noastră în păcat, cît și de învierea întemplată prin darul lui Christos. Că șese zile după olaltă ne-am rugat în genuchi, este un semn, că am cădut prin păcat; că însu în ziua Domnului nu ingenunchem, această arată în mod metaforic învierea noastră, în puterea căreia prin darul Domnului Christos ne-am mântuit de tôte păcatele noastre și de puterea morții. Usul acesta, se derivă deja din timpurile Apostolilor“.

Usul acesta — de a se ruga *Dumineca* stând în picioare — a fost disputat și apărat cu o atît de mare pasiune, încât marele sinod din Nicea s'a vėđut îndemnat a dispune și a ordina prin canón. 20: „*Dumineca și în zilele până la Rusală se nu se în-*

genunche, ei stând să se roge omenii“. Astfel omenii de atunci a ținut de corect, ca ziua aceea, în care a înviat Christos din morți, să se onoreze în modul cel mai festiv.

În respectul acestei zile aflăm și în cărțile nouetamentare, că după învierea lui Christos s'a adunat Apostolii și creștinii cei dintâi în ziua acesta, și deși în alte timpuri se mai adunau ei, totuși se află multe locuri în s. scriptură a Testamentului nou, cari arată, că ziua cea dintâi a săptămânei a a fost timpul cel mai sărbătoresc, în cari se obișnuiau ei a conveni. Tot ziua acesta a fost, în care s'a arătat (în adunare) Mântuitorul întâia oră după înviere, precum și după opt zile a apărut el lor éraš în aceea zi (Luca 24. 36). În această zi chiar s'a pogorit duhul sfânt asupra lor în chip vădut, când Petru ținând minunata cuvântare, în urma căreia a convertit și botezat trei mii de suflete (Fapt. Ap. 2. 4 sq). Când Apostolul Pavel s'a despărțit din Troda a fost éraš ziua cea dintâi a săptămânei II Cor. 2. 12; Tot astfel când se adunau discipulii pentru de a frânge pâinea, adecă de a celebra s. eucharistie, atunci l'e predică lor în aceea zi, prin ce a dat să înțelegă, ca în modul acesta să se adune creștinii totdeauna în acesta zi (asem. I Cor. 16. 1. 2). Ba când da (Ap. Pavel) vr'un sfat afară de biserica din Corint, că adecă cum au să se adune elemosinele pentru frații cei săraci și lipsiți, atunci el îi ruga, ca acesta să o facă ei în ziua cea dintâi a săptămânei I Cor. 16. 2; prin ce dară să învedereză, că santele lor adunări le-au ținut ei tocmai în această zi.

După timpurile Apostolilor creștinii țineau mereu acesta zi; ei conveniau în această zi, să rugau, esplicau și ascultau s. scriptură, să împărtășiau de s. taine, și erau cu hăgare de semă la toate ce se țineau de datorințele către religiunea lor: „În ziua acesta, care altcum se numește Dumineca, conveniam toți, cari trăiam séu în orașe séu în sate, la un loc anumit“ (Justin Mart. apol. 2). Ce a lucrat ei aci ne arată el precum v'om vedea mai la vale. Acesta fără îndoelă a înțeles și *Pliniu*, când a raportat el împăratului *Traian* despre creștinii dicând: „Creștinii sânt astfel de omeni, cari convin într'o zi statorită — stato die — pentru de a venera pre Christos“; prin ce *Pliniu* după totă probabilitatea n'a înțeles altă zi, decât Dumineca. Căci deși ei sigur conveneau și în alte zile, totuși el accenteză numai acesta zi: ori pentru că creștinii, pre cari i-a examinat și sciricit el, nu i-a spus și despre celelalte conveniri ale lor, ori pentru că acesta a fost convenirea lor cea mai însemnată și sărbătorească. Fiindcă pre atunci erau creștinii persecutați în modul cel mai crud, așa ei conveneau foarte de dimineță înainte de a se face ziua, precum raporteză *Pliniu* împăratului: „ei convin dimineța înainte de răsăritul soarelui, și cântă în onorea lui Christos cântări de dimineța“. D'acea și *Tertullian* face așa de

des amintire despre convenirile lor nocturne: „La casul, că femecea văduvă s'ar mărita după un bărbat păgân, atunci acesta de sigur pre lângă alte supărări, nu i va da noptea pace, ca să nu se pôtă (femecea) scula și să mérégă la convenirile lor nocturne“ (*Tertull.* despre femecea căsătorită ad uxor. c. 4). Apoi dice către *Fabio*: „că chiar să vină o persecutare și să nu și pôtă serba publice și solemnel Dumineca, atunci totuș noptea ar avea destulă lumină etc“. Acestea tocmai a oferit adversarilor lor ocasiunea și pretexte, ca necontenit să-i injure și denunțe. Acel pagân la *Minutius Felix* (un apologet creștinesc din prima jumătate a secl. III; a scris o apologie ingenioasă pentru religiunea creștină în formă de dialog intitulată *Octavius*, în care *Caecilius* jôcă rola păgânului, *Octavius* a apologetului creștin, și *Minutius* singur a judecătorului), se ride de convenirile lor nocturne numindui *lăterosam et lucifugam nationem* — un popor misterios și fugător de lumină“. Ba *Celsus* infruntă: „că creștinii ar avea unghiuri secrete și ascundătoare, în cari convin ei“. La ce *Origen* (adv. Cels.) răspunde: „că decă ar fi așa, atunci ei acesta numai lor ar avea de mulțumit, pentru că nu voesc să le concedă, că cultul lor ddeesc să și l facă publice. Doctrina creștinescă este cu mult mai chiară și evidentă și mai bine cunoscută în lume, ca sistemele și sentințele filosofilor lor celor mai buni. Decă sânt unile misterii în religiune creștină, cari nu se pôt înțelege de loc de ficine, apoi și în filosofile lor sânt atari usuete și profesate“.

Dar pentru că să mă întorc la cele mai de nainte: ei (creștinii) priveau zilele Domnului ca nișce zile, cari sânt a să petrece în cea mai mare bucurie, de câte ori să serbau ele în amintirea învierii lui Christos, încungiuând în acele zile toate, prin ce s'ar fi putut cauza intristare și îngrijire. Postul cu tot adinsul a fost oprit în acele zile, ținându'l după *Tertull.* (la epistolă către *Filimon*) cu totul neadmisibil. A fost o sentință prea aspră, care a enunțat'o *Ignatie Antiochianul* (său altul nu-mi aduc aminte de loc la care părinte bis. cu auctoritate, am cetit'o) că cine postese în ziua Domnului este un ucidător al lui Dumneșeu. Fie că acesta sentință este pre esagerată, totuși sigur este, că creștinii cei dintâi n'aș postit nici când în Dumineci, nici chiar în Duminecile din păresimi. Ba montanistii pe lângă totă adorarea lor cea mare pentru posturi și pentru chinuirea și restrângerea cărnii, totuși în sabbatul Domnului s'a abținut dela post.

În lată ce *Constantin* cel mare trecu la biserica dreptcredincioasă, grija lui cea dintâi și mai principală a fost pentru ziua Domnului. El ordonă, ca toate persoanele fie ele de ori-ce rang să o serbeze cu sfințenie; el o făcu pentru toți omenii de zi pentru repaus, pentru ca în aceea să se ocupe numai cu venerarea Domnului, séu pentru-ca în aceea zi să se pôtă tot mai mult îndeletnici în învățatura

creștină și astfel întreaga lor viață se o petrecă după prescripțiile și disciplinele bisericești, Ceeace însă privea armata sa, care totuși mai adera infamului păgânism, apoi acesteia i-a ordonat, ca în zilele de duminică să meargă afară la câmp, și acolo să-și facă rugăciunile sale către Dumnezeu. Era pentru ca să nu pătărească care-va prețecșta, că nu și-a știut datorința, și că cum să-și facă aceea rugăciune, așa compusesse el singur o rugăciune scurtă, care a dat-o armatei cu porunca, ca aceea să o reciteze în fie-care Duminică. Tare se îngrija acest mare împărat, ca să nu se profaneze această zi decătră amicii și inimiile creștinismului (Eusebiu, viața lui Const. c. 18, 19, 20)

Mai departe, așa ordona acesta (Cod. Inst. 3. tit. 12 de feriis), să nu se țină nici o judecată în ziua aceea, nici să se primască încuse decătră judecători, afară la vr'un cas de caritate și grație s. e. eliberarea unui sclav de sub servitute etc. ceeace s'ar mai admite. Apoi nici unui judecător nu-i era permis a asculta părți litigante sau a primi procese, pre lângă mari pedepse pentru aceia, cari vor lucra în contră (Cod. Theod. lib. 2. tit. 8. de feriis).

Teodosiu cel mare aprobă la an. 386 o lege, care a fost decretată el deja cu mult înainte, în virtutea căreia să întredicea toate jocurile publice, cari se obicinuiau în zilele de Duminică, pentru ca nu cum-va să se confundeze cultul dădeesc cu solemnitățile profane (loc. citat leg. Duminica). Acesta lege o aprobă și amplifică câțiva ani mai apoi *Teodosiu cel tiner* ordonând, ca în Duminică (și în sărbătorile indicate în acel decret) nu numai creștinilor, ci și iudeilor și păgânilor li-se interdice a frecuenta comedii, și toate teatrele să se închidă. Și fiindcă să putea întâmpla, ca cu Duminicile să coincidă și aniversările de naștere și onomastica a împăraților, așa ordonă el (Teod. cel tiner), ca în cazul acesta toate solemnitățile împărătești să nu se facă în aceea zi, ci acele să se amâne pre a doua zi, pentru ca prin această să demonstreze poporului, că el preferă venerarea lui Dumnezeu față de maiestatea sa proprie.

B. Biro-Herendescianul,
preot ort. român.

Varietăți.

Apel. Primarul orașului Caransebeș, dl *Ioan Neomoiian*, a îndreptat în 10 Iuliu nou a. c. un călduros apel către toți locuitorii orașului Caransebeș fără deosebire de confesiune și naționalitate, prin care aducând la cunoștința cetățenilor dorita sosire a Ilustrității Sale Dlușii Episcop diecesan în vechiul venerabilul oraș rezidențial Caransebeș totdeodată i-i recercă, ca spre înălțarea rarului act sărbătoresc al împlinirii Prea Sântiei Sale, a viitoriului prim cetățen al orașului, să decoreze festiv casele lor cu flamuri, cununii și flori, era sera cu ocaziunea conductului de făclii să illumineze ferestrele caselor lor. Cu deosebire sânt poșitiți a face această proprietarii caselor din strada principală, din strada Episcopului și cea magistratuală.

Prând festiv. Cetim în Telegraful român: Preasântia Sa dl Episcop al Caransebeșului *Nicolae Popea*, din in-

cidentul despărțirii sale de archidieceșă, Duminică a dat un festiv banchet în pavilionul din grădina „Hermann“, la care în frunte cu Escelenția Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit a fost invitați toți membrii gremiului consistorial, profesorii seminariilor, membrii comisiunii administrative a fundațiunii Șaguna, membrii comisiunii tipografiei archidieceșane și parohii din loc. Banchetul s'a început la 2 ore, și au fost prezenți până la 35—40 persoane, mai mulți dintre cei invitați chiar și din comunele învecinate. Să înțelege de sine, că la rândul său n'au lipsit nici toastele. Primul toast l'a ridicat Escel. Sa I. S. D. archiepiscop și metropolit pentru Maiestatea Sa și Înaltă Casa Domnitore, accentuând nemărginita bunătate și îngrijire a Maiestății Sale pentru biserica noastră preste tot și în special, că s'a îndurat preagrățios a da Înaltă Sa întărire votului sinodului eparchial din Caransebeș prin aprobarea alegerii Preasântiei Sale dlui episcop *Nicolae Popea*, la care au urmat entusiasmata și repetite urări de „Să trăieșcă.“ Preasântia Sa dl episcop *Popea*, în cuvinte pline de emoțiune a accentuat bunăvoința, abnegațiunea și distinsul tact, ce a documentat Escel. Sa la îndeplinirea scaunului episcopesc veduiv, pentru care și exprimă ferbintea sa multămită, îi dorește ca să trăieșcă încă mulți fericiți ani spre binele bisericești și națiunii noastre, la ceeace de asemenea a urmat întreite și entusiasmata urări de „Să trăieșcă.“ Dl *L. Simonescu*, secretariu al consistoriului metropolitan, totodată și membru al sinodului eparchial din Caransebeș, accentuând grăua sarcină ce l'asteptă pe noul episcop în eparchia cea mai tineră din provincia noastră metropolitană, unde totul să află în desvôltare, îi urcă noului episcop succese splendide, la ce de asemenea a urmat entusiasmata urări de „Să trăieșcă.“ Preasântia Sa dl episcop *Popea* și-a ridicat apoi pocalul pentru consistoriul archidieceșan, în sinul căruia a lucrat mai bine de 30 de ani, precum și pentru corpul profesoral al seminarului archidieceșan, la care a răspuns P. O. D. asesor cons. *Z. Boiu*, ca cel mai bătrân asesor consistorial și P. O. D. prof. sem. *Ioan Popescu*, accentuând procedura plină de armonie a sinodului eparchial din Caransebeș, distinsul tact al Escel. Sale și conlucrarea binevoitoare a Preasântiei Sale dlui episcop al Aradului *Ioan Meșian*. Preasântia Sa dl Episcop *Popea* toastă apoi pentru comisiunile administrative ale fundațiunii „Șaguna“ și a tipografiei archidieceșane, la care a răspuns în numele comisiunii fund. „Șaguna“ dl avocat *Stefan Păcurariu*, ér în numele comisiunii tipografiei archidieceșane dl avocat și fisc. cons. *Ioan de Preda*. Au mai vorbit apoi în numele corpului profesoral dl prof. sem. *I. Ghibu*, pâr. *I. Bobeș* din Boița și *I. Cloaje* tot de acolo, pentru noul episcop, ér dl protopretore și asesor consistorial onorariu *Liviu de Leményi* în termii aleși a accentuat, că Preasântia Sa în decurs de un lung șir de ani ca un factor principal al archidieceșei noastre, mai ales de când în fruntea bisericești noastre să află Escelenția Sa Prealumina-tul Domn Archiepiscop și Metropolit a avut fericita ocaziune a esperia, cum Escelenția Sa în spiritul constituțiunii bisericești noastre a băgat viață adevărat constituțională în toate instituțiunile noastre bisericești, și cum scie ale conduce acelea cu un deosebit tact și cu deosebită înțelepciune, are deci firma speranță, că pe această cale va urma și Preasântia Sa în noua sa chemare. — După-ce Preasântia Sa să mai adresă cu câte-va cuvinte de adio către cei prezenți, banchetul sub impresiunile cete mai plăcute să termină pe la 6 ore p. m.

Oficiul de vicecomite al Comitatului Caraș-Severin a emis sub 9 Iulie a. c. către membrii congregațiunii comitatense următoarea invitare: Pl. t. Domnule! Dorind jurisdicțiunea municipiului nostru comitatens a fi reprezentată prin o deputațiune la intronisațiunea solemnă a Ilustrității Sale Domnului Episcop gr. or. român la

dieresei Caransebeşului *Nicolau Popca*, ce se va ţinea în 14 ale lunii curente. Aşa vin a Te invita în această deputaţiune respective a Te ruga, ca să binevoeşti a Te alătura la ea. Locul de întâlnire: Caransebeş la 14 Iulie 1889 la 8 ore dimineaţa în sala de şedinţe a comunităţii de avere. Lugos în 9 Iulie 1889. Vicecomitele în concediu: *Ludislau Szégyényi protonotariu*. — Ne bucurăm de acest act de deosebită atenţiune faţă de diecesa noastră şi capul ei. Întâlnindu-ne mai adese ori în convenirile noastre şi cunoscându-ne mai de aproape unii cu alţii, opera cea mare şi grea a înţelegerii imprunutate se va apropia tot mai tare de o fericită încheiere, ce o dorim cu toţii.

Transferări şi numiri. Protopretorul din Reşiţa Cornel Podhrásky este strămutat la Lugos, protopretorul Zoltan Gartner din Teregova la Reşiţa. Era cercul Teregovei este concredut provisoriu protopretorului din Caransebeş Iuliu Leitner. Numiţi sunt de practicanţi de administraţiune Anton Iarinay la pretura Lugosului şi Zoltán Tabajdi la pretura Teregovei.

Nr. 30 ex. 1889.

Convocare.

Prin acesta P. T. domni funcţionari, membrii de comitet şi preşedinţii despărţimentelor reuniunii învăţătorilor români gr. or. dela şcolile confesionale din diecesa Caransebeşului, se invită şi pe cale publică la şedinţa comitetului reuniunii, ce se va ţinea în Caransebeş, Duminică în 2-14 Iulie a. e. la 6 ore seară.

Obiectele de pertraptare vor fi: *designarea timpului pentru ţinerea adunării generale din acest an; cauzele curente.*

Bocşa-montană, în 26 Iunie 1889.

Martin Tiapu, m. p.
vicepreşedintele reuniunii.

Ioane Marcu, m. p.
notariu.

Concurs.

Conform ordinaţiunii venerab. consistoriu de dato 24 Maiu a. e. Nr. 582, prin acesta se scrie concurs pentru deplinirea parohiei vacante de cl. II. din comuna *Denta* — protopresbiteratul Ciacovei, — comitatul Timiş; cu termen de alegere pe 30 Iuliu vechiu a. e.

Emolumentele sunt: o sesiune parochială, începând cu anul economic 1890-91, ér pe anul 1889-90 arénda sesiunii în suma de 385 fl. v. a., din care sumă are a solvi preotul contribuţia regescă şi echivalentul;

Birul parochial dela 200 case, şi stola usuată şi anume: dela o sesiune 60 oche de gréu, ér dela jeleri numai cu casa 5 oche; dela molitvă 30 cr., pomenirea mortului 6 săptămâni 60 cr., fără casă parochială.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avisaţi, ca recursurile lor instruate conform dispoziţiunilor statutului organic şi a regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parochial, se le subţernă Preaonoratului Domn Paul Miulescu, protopresbiter în *Ciacova*; ér până la termenul de fapt se se presente în biserica din *Denta* spre aşi aréta desteritatea în cântare şi cuvântări bisericesci.

Denta, în 14 Iunie 1889.

[20] 1—3

Pentru comitetul parochial:

Paul Miulescu m. p.
protopresbiter, ass. const. şi metc.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învăţătoresc la şcola confesională gr. or. română din *Coşteiu*, protopresbiteratul Făgetului, cottul Caraş-Severin, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 150 fl. v. a.
2. 31 hectolitre cucuruz de bómbe în natură.
3. Pentru scripturistică 2 fl.
4. Pentru conferinţe 5 fl.
5. Pentru servitoriul şcolii 6 fl.
6. 32 metri de lemne în natură.
7. Locuinţă liberă în edificiul şcolii cu 1 jucer de grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au a-şi trâmite recursurile provédute cu documentele prescise şi adresate comitetului parochial din *Coşteiu* la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al *Făgetului* până la termenul deschis.

Recurenţii sânt poftiţi a se presenta în vre-o Duminică seú sərbătore spre a-şi aréta desteritatea în cântare şi tipic.

Coşteiu, în 18 Iunie 1889.

[21] 1—3

Comitetul parochial.

În conţelegere cu mine: *Sebastian Olariu* m. p. protopresbiter tractual.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învăţătoresc la şcola confesională gr. or. din *Românesci* cu filia *Goizesci*, protopresbiteratul Făgetului, cottul Caraş-Severin, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 350 fl. v. a.
2. Pentru conferinţe 8 fl.
3. Pentru scripturistică 6 fl.
4. 20 metri de lemne în natură aduse gata, din care are a se încălzi şi şcola.
5. Dela înmormentări, unde va fi poftit 20 cr.
6. Locuinţă liberă cu $\frac{1}{2}$ jucer de grădină.

Doritorii a ocupa acest post au a-şi trâmite recursurile provédute cu documentele prescise şi adresate comitetului parochial din *Românesci* cu filia *Goizesci* la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al Făgetului până la termenul deschis. Recurenţii sânt poftiţi a se presenta în vre-o duminică seú sərbătore în s. biserică spre a-şi aréta desteritatea în cântare şi tipic.

Românesci în 26 Maiu 1889.

(18) 2—3.

Comitetul parochial.

În conţelegere cu mine: *Sebastian Olariu* ppresb. tractual.

Licitaţiune minuendă.

Care se scrie pre basa ordinaţiunii consistoriale din 24. Mai 1889. Nr. 489 pentru acoperirea de nou a bisericii şi repararea turnului în comuna *Şopotul-vechiu*, protopresbiteratul *Mehadia*, diecesa Caransebeşului, cu suma preliminară de 1047 fl. 2 cr.

Licitaţiunea se va ţinea Joi în 13-25 Iuliu 1889.

Doritorii întreprindători sânt avisaţi a se presenta în faţa locului în datul de sus, şi a-şi legitima cualificaţiunea în arta lucrării lemnăritului, apoi înainte de a se începe licitaţiunea a depune un vadiu de 10% în bani gata s'au obligaţiunii de stat din preţul preliminar, care vadiu se va păstra în lada bisericii până la colaudare.

Elaboratele tehnice, şi condiţiunile referitoare la renovare se pot vedea mai deaprobe la epitropia parochială din *Şopotul vechiu*.

Şopotul vechiu în 19 Iunie 1889.

Ioan Gaina m. p.,

preşedinte al com. parochial.

Petru Zunia m. p.,

notariul comitetului parochial.

[16] 2—3

